

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Summæ Theologicæ Scholasticæ Et Moralis

In Quatuor Partes Distributæ

In qua de Incarnatione Verbi & Mysteriis vitæ Christi, nec non de
Sacramentis in genere & singulis in specie succinctè & dilucidè tractatur

Herincx, Wilhelm

Antverpiæ, 1675

Qu. II. Quæ sit Materia Sacramenti Confirmationis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72963](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72963)

quod chrismate confertur, sicut subinde per lavacrum intelligitur Baptismus ad *Ephef. 5.* & ad *Tirum 3.* vel si intelligat solum chrisma, adhuc satis probabiliter inde colligitur ipsum Sacramentum tunc esse institutum: nam chrisma est materia ipsius Sacramenti, & in ejus usum præcipue ordinatur, adeoque non videtur Christus tunc instituisse & docuisse confici chrisma, nisi simul instituerit hoc Sacramentum.

Aliud quo-
quo tempus
opportunitus
assignari
non potest.

Confirmatur: quia aliud tempus opportunius assignari nequit. Non enim illud, quando Christus *Matth. 19.* imponebat parvulis manus, ut Quidam volunt: tum quia illi parvuli nondum erant baptizati: tum quia *Joan. 7.* supponitur Spiritus sanctus non esse dandus, scilicet per Confirmationem, ante Christi glorificationem. Quamvis juxta *Henriquez, Bonacina,* & alios Sacramentum hoc *Matth. 19.* fuerit quasi adumbratum; seu præsignatum tamquam suo tempore instituendum. Non etiam dici potest institutum in Pentecoste: cum ibi nec materia nec formæ hujus Sacramenti appareat vestigium. Deinde Christus tunc cælos ascenderat; non videtur autem ascendisse, nisi consummato Ecclesiæ ædificio, cujus præcipuæ columnæ sunt Sacramenta. Non denique *Joan. 20.* quando Christus dixit: *Accipite Spiritum sanctum etc.* quia neque ibi est vestigium materiæ aut formæ; maxime cum ibi institueretur Sacramentum Pœnitentiæ juxta *Trid. sess. 6. c. 14. & sess. 14. c. 1.*

10.
Consummata
tamen
institutio
niam quo
ad ministrum
referenda
est ad tempus
subsequens
resurrectionem
Joan. 20.

Dices: Episcopus est minister ordinarius Sacramenti Confirmationis; Ordo autem Episcopalis fuit institutus post resurrectionem *Joan. 20.* Resp. inde non sequi Sacramentum hoc non fuisse institutum antea simpliciter, seu quoad materiam & formam: quamvis consummata ejus institutio etiam quoad ministrum sit referenda ad tempus subsequens resurrectionem: tunc enim adeo perfecta fuit ejus institutio, ut ex tunc foret in eo statu, in quo & administrari & recipi posset. Quamvis enim Apostoli ante resurrectionem in ultima cœna facti essent sacerdotes quoad consecrandum corpus Christi verum, & simplex sacerdos sit etiam minister ex commissione saltem Papæ; equidem pro tunc non erant ministri etiam congrue delegabiles: tum quia necdum institutus erat minister ordinarius seu potens delegare, sed solum post resurrectionem: tum quia quoddam simplex sacerdos possit ex commissione confirmare, fundatur, non in potestate illius super corpus Christi verum, sed super corpus mysticum, cujus potestatis est pars, & quæ data est solum post resurrectionem *Joan. 20.* Confirmatur: si tunc data & instituta est potestas ordinaria & principalis confirmandi, ergo similiter secundaria ac delegata.

QUÆSTIO II.

Quæ sit Materia Sacramenti Confirmationis?

DICO I. Materia remota hujus Sacramenti est Chrisma. Constat ex definitione *Florentini supra,* & ex *Trid. sess. 7. can. 2. de Confirmatione.* Patet etiam ex perpetuo usu & traditione Ecclesiæ, quæ latius constat ex vetustissimis Pontificibus & Patribus, *Cornelio Papæ Episc. ad Fabium Episcopum Antiochenum, Dionysio Areopagita de Ecclesiast. Hierarch. c. 4. Concilio Laodiceo cap. 48. Cypriano,* & pluribus aliis: quos vide partim *quæst. præced. partim apud Bellarminum lib. de Confirm. c. 3. & seqq.* Colligitur etiam probabiliter ex Scriptura *2. ad Cor. 1. præc. quæst. relatâ.*

Dices: Apostoli contulerunt hoc Sacramentum sine chrismate per solam manuum impositionem: ut videtur colligi ex *Act. 8. & 19.* ergo chrisma non est materia illius essentialis. *Cominek, Præpositus* & plures Recentiores respondent absolute Neg. Antec.

Nihilominus *D. Thomas q. 72. a. 2. ad 1. & art. 4. ad 1. Scotus d. 7. q. 1. n. 3. D. Bonav. eodem d. art. 1. q. 2. Suarez* & alii passim rectius admittunt Apostolos hoc Sacramentum aliquando sine chrismate contulisse Sumitur ex *Act. 8. & 19.* ubi solius manuum impositionis fit mentio, & per eam significatur datum esse Spiritum sanctum; si autem simul aderat chrismatio, Scriptura tacuisset præcipuum, & illud tantum expressisset, quod ad collationem Spiritus sancti nullo modo concurrebat, sed commoditatis gratia comitabatur; cum sufficere digito frontem tangere. Sic intellexerunt Scripturam gravissimi Theologi ac Theologorum Principes: immo ipsum *Florentinum in Decreto de Armenis* (esto non definit) adeo aperte, ut quilibet non præventus inde eliceret hanc doctrinam. Dicit itaque: *De solis Apostolis legitur, quod per manuum impositionem Spiritum sanctum dabant: loco autem illius manus impositionis, datur in Ecclesia Confirmatio.* Quod non bene diceretur, si manus impositio fuisset ipsamet unctio chrismatis, quæ nunc adhibetur. Nec dicit, *vocatur Confirmatio; sed, datur Confirmatio;* adeoque non solum nomen nomini, sed res rei successit, tamquam aliquod aliud symbolum externum. Deinde vult, quod in Ecclesia detur Confirmatio, non solum hoc ævo, sed etiam ævis superioribus post tempora Apostolorum, quorum factum opponit factis Ecclesiæ; adeoque etiam verum est, quod tempore v. g. *Alechiadis, Augustini* &c. loco illius manuum impositionis dabatur in Ecclesia Confirmatio atque tunc non successerat nomen nomini (cum uti nunc frequenter,

Quaest. II. Qua sit Materia Sacramenti Confirmationis. 223

tunc ordinariè adhuc vocaretur manus impositio) ergo sensus est, quòd successerit res rei.

13. **Confirmatur ex Innocentio IV. in Epist. ad Episcopum Tullulanum Apostolicæ Sedis Legatum in regno Cypri** (quam ad verbum refert *Exovius ad annum 1253. n. 13.*) dicente: *Soli Episcopi consignent Chrismate &c. quoniam soli Apostoli, quorum vices gerunt Episcopi, per manus impositionem (quam Confirmatio, vel frontis Chrysmatis representat) Spiritum sanctum tribuisse leguntur. Ex quo inferitur quòd per manus impositionem tantquam causam tribuerint Spiritum sanctum.* Item quòd Confirmatio representet manus impositionem, non vox vocem, sed res rem, quia videlicet illa fuit Symbolum Confirmationis, habens similem effectum & finem. Eodem modo accipiendum est illud *Innocentii III. c. unico de sacra Vnctione 6. fin. Per frontis Chrysmationem manus impositio designatur, que alio nomine dicitur Confirmatio.*

14. **Dixi Apostolos hoc sacramentum aliquando sine Chrismate contulisse**, ut insinuare, quòd non semper: cum enim unctio chrysmatis fuerit à Christo in perpetuum instituta, non debuit ab Apostolis Ecclesiæ fundamentis penitus omitti, sed etiam exemplo doceri, maxime postquam Ecclesià utcumque formatà certis locis residebant. Idemque videtur convincere traditio Patrum, maxime *Dionysii de Ecclesiast. Hierarch. c. 4. & Fabiani Papæ Epist. 2. qui scribit Apostolos non solum docuisse, sed etiam observasse consuetudinem consiciendi Chrysmata, conmandandi veteris, & utendi novo, sicut à Christo acceperant.*

Itaque admissio Antecedente argumenti n. 12. objecti Resp. Neg. Conf. sicut enim Christus nullis signis sacramentalibus aliquis effectum huius Sacramenti sine chrysmate Apostolis in Pentecoste & aliis Act. 10. sic potuit cum Apostolis dispensare & probabilius dispensavit, ut illud per nudam manuum impositionem conferrent: cum ipsi totum mundum peragrantes non haberent tempus aut commoditatem consiciendi chrysmata, & conferendi tam multum quod sufficeret tot hominum millibus confirmandis post susceptionem Baptismi.

Dico II. Chrysmata debent esse confectum ex oleo, scilicet olivarum (quod olei nomine absolutè censetur. Neque de hoc unquam in Ecclesia dubitatum fuit: ut proinde certissimum sit, non sufficere oleum artificiale ex seminibus expressum) & balsamo. Patet ex *Fabiano Papa supra*, & *Florentino supra*, ac ex perpetuo ritu Ecclesiæ. Unde manifestum est, mixtionem hanc esse necessariam, saltem necessitate præcepti. At *Cajetanus* & varii post ipsum docent solum oleum sine balsamo sufficere ad essentiam Sacramenti. Et quidem *Cajetanus* censet mixtionem balsami tantum esse juris Ecclesiastici: *Soto autem d. 7. q. 111. art. 2. 5. De hoc*

autem, *Estius*, & alii, esse juris divini. Quod etiam novissimè docet *Dicastillo disp. un. de Sacram. Confirmat. dub. 3.* non rectè referens *Sotum* quasi docentem, quòd balsamum sit solum ex præcepto Ecclesiæ adhibendum.

Verùm omnes veteres Theologi simpliciter asserunt materiam Confirmationis esse chrysmata ex oleo & balsamo, sine præmissa hac distinctione, quam primus tradidit *Cajetanus*, teste *Basilio Pontio p. 2. c. 2. n. 2.* Posteriores quoque Theologi quasi communiter censent mixtionem hanc esse de essentia Sacramenti. Quæ doctrina probatur ex *Florentino in Decreto de Armenis*, ubi (quando aliundè non constat contrarium) assignat materias & formas essentielles Sacramentorum, & pro huius Sacramenti materia simpliciter statuit *Chrysmata confectum ex oleo, quod nitorem significat conscientie, & balsamo, quod odorem significat bonæ fame.* Ubi æqualiter exigit oleum & balsamum, & de utroque pariter loquitur. Aliàs verò agens de Sacramento Baptismi, cautè inter essentialia & accidentalia distinguit, & agens de materia Sacramenti Eucharistiæ, aliter loquitur de vino, aliter de aqua miscenda, utpote non necessarià ad essentiam; materia, inquit, est vinum, cui aqua misceri debet. Ob hoc *Irribarne* apud *Pontium sup. n. 2. 4.* asserit esse hanc nostram doctrinam de fide, quod & placet *Pontio* ibidem, aut certè quod maximè ad fidem accedat. Aliis tamen censura ista displicet.

Deinde veteres Pontifices & Patres passim, dum agunt de hoc Sacramento, utuntur nomine chrysmatis; quo simpliciter posito significatur, non nudum oleum, sed unguentum ex variis materiis confectum: immo illud frequenter distinguunt contra simplex oleum, v.g. infirmorum. Præterea Varii disertè asserunt chrysmata confici ex oleo & balsamo: ut *Fabianus Papa Epist. 2. Gregorius Papa in cap. 1. Cant. Innocentius III. c. un. de sacra Vnct. Cyprianus*, vel alius Auctor *Serm. de Vnctione chrysmatis, Antiquus Ordo Romanus in feria 5. hebdomadæ sanctæ. Bedæ* & alii passim. Nonnulli etiam etsi non meminerint expressè balsami, indicant tamen, dum tradunt chrysmata esse compositum ex materia odorifera, ut colligitur ex *Clemente I. 7. Constit. Apostol. c. 45.* & apertè ex *Dionysio Ecclesiast. Hierarch. c. 4.* Quæ traditio tam constans signum est hanc mixtionem esse de necessitate Sacramenti, seu balsamum absolutè, ut oleum requiri. Accedente eo, quòd Nonnulli satis etiam expressè meminerint divinæ institutionis, ut *Fabianus sup.* & *Auctor sermonis de Vnctione chrysmatis*. Insuper quòd semper & ubique in Ecclesia etiam apud Græcos balsamum fuerit adhibitum, adeò ut nequidem in necessitate, ob balsami raritatem à quibusdam prætermissam, permiserit *Fabianus* illud omitti.

Gratis porrò, nec conformiter ad exemplum

17. Sed etiam balsamum ut requiritur est recepta doctrina.

Qua probatur ex Florentino.

18. Et Traditio.

Que adeo constans ostendit pariter oleum & balsamum necessariam institutionem.

19.

*Quæ respi-
cere censetur
necessaria
necessitate
Sacramenti
nisi aliud
constet.*

plum ceterorum Sacramentorum, adstruitur à Nonnullis balsamum esse adhibendum ex præcepto Christi, non tamen esse de essentialia: nam præcepta Christi de materia & forma Sacramentorum censenda sunt respicere essentialia eorumdem seu necessaria ad valorem, quando aliud non constat: ideoque pro regula mutationis substantialis statuitur, illam semper fieri, quando mutatur sive non ponitur materia à Christo præscripta. Ob quod è contra supponitur mixtionem aquæ in sacrificio non esse à Christo præscriptam, quia nimirum aliàs esset de necessitate Sacramenti. Nec simile est de satisfactione, quæ etsi à Christo requisita sit, tamen non requiritur ad essentiam Sacramenti Pœnitentiæ: nam specialis quoad hoc exceptio constat ex indubitata omnium Catholicorum mente & scriptis: nec non ex eo, quòd Sacramentum jam positum subsequatur satisfactio tempore, eoque interdum satis longo: ac denique ex eo, quòd moribundo sensibus destituto impendatur Sacramentum absolutionis, etiam sine impositione pœnitentiæ seu satisfactionis.

20.
*Congruentia materia
hujus Sa-
cramenti
ex Scoto
allegatur.*

Congruentiam hujus materiæ cum effectu Confirmationis assignat *Scotus d. 7. q. 1. n. 8.* quòd oleum habeat nitorem, supereminet reliquis liquidis, & sit materia proxima incendii; quorum primum significat munditiam seu castitatem, duo reliqua charitatem: balsamum autem habeat bonum odorem, qui significat bonam famam, juxta illud 2. ad Cor. 2. *Christi bonus odor sumus Deo.* Hæc autem omnia debet habere confirmatus, qui vult profiteri fidem Catholicam; aliàs ejus professio erit parum authentica.

21.
*Obicitur
auctoritas
Innocentii
III. c. Pa-
storalis.*

Dices I. *Innocentius III. cap. Pastoralis, de Sacramentis non iterandis* consultus, an is, qui in Confirmatione non chrismate, sed solo oleo fuisset inunctus, deberet secundo confirmari; respondet, *in talibus non esse aliquid iterandum, sed cautè supplendum, quod incautè fuerat prætermisum*: ergo censuit Pontifex Sacramentum in solo oleo collatum fuisse validum, alioquin dixisset illud esse iterandum. Resp. Neg. Conf. cum enim prætermisum fuerit totum Sacramentum, consequenter totum est supplendum; non tamen iterandum: quia (ut Glossa ibidem) *non dicitur iteratum, quòd prius actum non fuit.* Prout etiam *Leo Papa* quæsitus, an baptizandus esset, de cujus Baptismo non constabat, respondet quòd sic, nec tamen ob hoc Sacramentum iterari: quia *quod non ostenditur gestum, ratio non sinit, ut videatur iteratum, ut refertur c. Si multa 1. 3. de Consecrat. d. 4.* Vide etiam *car. præc.*

Instantia,

Nec ob hoc *Innocentii* responsio fieret ridicula, utpote à quo non quærebatur, an Confirmatio valida posset iterari, sed an valida fuerit, ut proinde actiones prius ad-

hibita debeant repeti: ad quod cum respondeat nihil esse iterandum, omnino videtur supponere, priorem actionem fuisse verè sacramentalem. Ad hanc namque respondeo, potuisse quidem Pontificem respondere apertius, verè tamen respondisse, quod in praxi servandum erat, scilicet supplendum quod desuit, adeoque Sacramentum denuo conferendum. Quia enim rogabatur de duplici casu, præsertim scilicet, & illo, in quo fuerat collatus Subdiaconatus, prætermisum impositione manuum, quæ solùm est accidentalis; dat responsum generale utrique quæstioni cum proportione applicandum, hoc sensu: cum tam Confirmatio quàm Subdiaconatus sit interabilis, neutrum Sacramentum est iterandum; nec censetur id fieri, si suppleatur quod omisum est, sive minus impositione accidentalis, sive unctio cum chrismate essentialis. Nam sanè supplendum hic aliquid fuisse, Pontifex apertè resolvit: nil autem cogitari potest supplendum fuisse, quàm ipsam substantiam Sacramenti quæ desuit; esto cautè & sine strepitu solemnitate publicæ.

Estque hæc explicatio necessaria, tum quia id postulat doctrina *Concilii Florentini*: tum quia alioquin Papa respondisset contra sententiam Theologorum etiam isto tempore communem: tum quia communiter Doctores ante *Caetanum* non crediderunt Papam ibi præjudicasse nostræ doctrinæ, quæ nihilominus exinde manit communis, præsertim usque ad tempus *Ciccerani*. Tum quia non est credibile Papam ibi inhibuisse tali casu adhiberi Sacramentum Confirmationis: cum prius saltem esset valde dubium, adeoque ad minus sub conditione iterabile: Tum denique quia aliàs sequeretur manifestum absurdum, scilicet supplendum præcisè fuisse, quòd desuit; nempe unctionem solius balsami, aut certè balsami benedicti; quòd inauditum est. Vult ergo Pontifex supplendam unctionem cum Chrismate; utique non sine adhibitione formæ: quis enim unquam audivit præscribi vel adhiberi materiam proximam Sacramenti sine forma?

Dices II. Materiæ Sacramentorum debent esse tales, quæ facile cognosci & haberi possunt; atqui tale non est balsamum: quòd teste *Plinio l. 12. hist. natural. c. 25.* quondam in duobus tantum Judææ hortis reperiti solebat: ergo balsamum non est de necessitate Sacramenti. Resp. *Plinium* manifestè loqui de temporibus præteritis, de suo enim tempore subjungit: *Implet colles vinearum modo.* Nostris quoque temporibus in satis bona quantitate adsertur ex Indiis; etsi diversè sorte speciei à Palæstina. Quòd perinde est; sicut indifferens est, an vinum consecrandum sit ejusdem, aut diversæ speciei vel coloris cum illo, quo usus est Christus. Unde *Paulus III. & Pius V.*

feruntur concessisse seu potius declarasse ex Balsamo Indico, utpote vero balsamo, posse Chrisma confici. Similiter Pius IV. ad supplicationem Fratris Ferdinandi de Ar mellones Provincialis del Peru concessit, quod in Provincia del Peru ex balsamo Indico Chrisma conficere possint, ut ex Registro Ordinis refert Rodriguez in Bullario inter oracula Pii IV. Deinde etiam balsamum foret valde rarum & carum, facile obtineri posset quidmodicum, quod sufficit, ut moraliter sive prudentis arbitrio censeatur unguentum ex utroque confectum. Et quamvis singulae partes non continerent formaliter aliquid balsami, per mixtionem tamen illius facile aliquo modo alterantur, & odorem aut alias illius qualitates recipiunt. Sane non obstante difficultate obtinendi balsamum, quam objiciebant nonnulli Episcopi, idcirco singulis solum trienniis Chrisma renovantes, reprehendit illos Fabianus Papa supra volens, ut singulis annis renovetur.

Dices III. cum Dicaflillo sup. n. 35. Modus adhibendi balsamum indicat non esse institutum à Christo tamquam de necessitate Sacramenti: cum tam parum adhibeatur, ut credibile sit, frequenter ministrari Sacramentum sine concurrentia aliquis partis balsami. Resp. id moraliter non contingere; cum tantum balsami adhibeatur, ut pervadat regulariter, sive formaliter, sive virtualiter, seu ratione odoris aut qualitatum alteretur totum quasi oleum; adeo ut non contingat moraliter chrisma aliquem sine concurrentia balsami praesata. Nam certe ad hoc sunt Episcopi solliciti; cum ob doctrinam nostram communem exponerent Sacramentum periculo invaliditatis. Immo solliciti esse debent, etiam in altera sententia: cum concurrentia balsami sit saltem praecipui divini; quod utique debent curare impleri. Unde quo casu fieret hac in re transgressio praecipui divini secundum alios, fiet et secundum nos Sacramentum nullum. Et sicut modus institutio nis non probat, quin sit praecipuum divinum, sic non probat, quin sit de necessitate Sacramenti: nam poterat utique Christus ita instituere; instituisse autem probatum est. Aliter respondet Arriaga d. 27. n. 14. non propterea Confirmationem esse invalidam, si ab Episcopo confirmante acciperentur illa solae guttae olei, quae balsamum non habent, neque Christum requisivisse rigorosam illam mixtionem physicam, sed ut simpliciter ac proprie oleum esset mixtum; quae mixtio sit quid morale; adeo ut putet, in rigore ne quidem esse necessarium, ut balsamum suo odore alteraverit totum oleum.

Dico III. Chrisma debet esse benedictum, sic ut benedictio sit de necessitate Sacramenti. Ita communiter Doctores. Pro-

hatur ex Florentino supra, quod sicut requirit Chrisma confectum ex oleo & balsamo, sic simpliciter & aequaliter requirit ut sit per Episcopum benedictum: alioquin non simpliciter diceret esse materiam, uti materiam calicis non dicit esse vinum aqua mixtum, sed, vinum, cui aqua misceri debet. Idem indicat Tridentinum sess. 7. can. 2. de Confirmat. supponens à Catholicis tribui virtutem sive efficaciam sacro (id est consecrato) Confirmationis chrismati. Id ipsum insinuant Patres, & perpetuus usus Ecclesiae; quo adeo constanter exigitur unguentum benedictum, ut nullo unquam casu aliud fuerit practicum; sicut quàm in aqua baptismali, quae citra necessitatem ex ritu Ecclesiae debet benedici. Congruentia vero, ob quam potius à Christo requisita fuerit consecratio materiae Confirmationis, quàm Baptismi, assignatur à Scoto d. 7. q. 1. n. 3. quod Christus contactu suae carnis mundissimae omnem aquam consecravit in usum Baptismi: non sic autem materiam illam Confirmationis; & ideo requiritur hic specialis sanctificatio. Quod etiam est rationale magis hic, quàm ibi: quia Baptismus est Sacramentum necessitatis, & ideo potest à quocumque ministro conferri. Et rationale est, quod in aqua non consecrata: alioquin materia conveniens non posset esse communis, & impediretur salus multorum. Haec tenet Scotus. Unde Ecclesia dispensare nequit, ut Sacramentum Confirmationis ministraretur unguento non benedicto.

Notat tamen Scotus d. 7. q. 3. & alii formam hujus benedictionis relictam esse arbitrio seu determinationi Ecclesiae, ita ut Christus quidem instituerit Chrisma debere consecrari per Spiritus sancti invocationem, non tamen certam illius formam praescripserit. Ex praecipuo tamen Ecclesiae debet servari ab Episcopo consecrante ritus per ipsam Ecclesiam praescriptus.

Petes, An haec benedictio ex commissione saltem Papae possit fieri à simplici sacerdote; sicut ab eo potest, ex simili commissione, Sacramentum ipsum Confirmationis administrari? Resp. Neg. cum Doctoribus ferè communiter, contra Nonnullos, etiam recentiores. Nec dissentit Scotus sup. n. 2. statuens materiam Confirmationis Chrisma sanctificatum specialiter ab Episcopo, vel alio, cui talis sanctificatio poterit committi: quia ibi nil determinat, sed abstrahit, definiens Chrisma debere benedici à legitimo seu idoneo ministro, sive Episcopus, sive quisquis alius ille sit. Ideo in definitione Sacramenti hujus n. 1. dicit simpliciter, chrismate sanctificato. Probatur ex Florentino supra dicente materiam hujus Sacramenti esse Chrisma confectum ex oleo & balsamo per Episcopum benedicto. Deinde assignans ordinarium ministrum illius Episcopum, addit ali-

est de necessitate Sacramenti.

Forma benedictionis relictam est arbitrio Ecclesiae.

26. Benedictio nequidem per Pontificem potest committi simplici sacerdoti.

aliquando ex concessione Sedis Apostolicæ simplicem sacerdotem administrasse, sed *chrismate* (inquit) *per Episcopum confecto*. Unde Gregorius XIII. scribitur concessisse simplici sacerdoti in India eandem potestatem hâc lege, ut uteretur *chrismate* per Episcopum consecrato. Id ipsum alii Pontifices hâc cautelâ concesserunt. Et cum eadem quoque restrictione olim Græcis presbyteris permessa erat administratio hujus Sacramenti, immo apud illos solus Patriarcha Constantinopolitanus hodie *Chrisma* conficit. Quare de consecratione *chrismatis*, & administratione Confirmationis, non est eadem ratio: & quàmvis esset, in iis tamen quæ pendent ab institutione, non quæritur rationis paritas, sed Christi instituentis voluntas per Scripturam aut Ecclesiam declarata. Congruentia tamen reddi potest, quòd satis facillè *chrisma* ab Episcopo benedictum possit ubique deferri, non possint autem ubique præsentem esse Episcopi ad confirmandum.

27.

Dices: *Toletanum I. c. 20* ait: *Quamvis pendè ubique custodiat, ut absque Episcopo chrisma nemo conficiat; tamen, quia in aliquibus locis vel provinciis Presbyteri dicuntur Chrisma conficere, placuit ex hac die nullum alium, nisi Episcopum, Chrisma conficere, & per Dioceses destinare.* Resp. Concilium narrare & corrigere imperitium errorem paucorum Presbyterorum, non autem expressè declarare factum irritum, quia id satis patebat ex subjecta materia: nam certè illi Presbyteri id faciebant absque ullius commissione aut delegatione, quæ ad minus requiritur. Quare *Montanus Archiepiscopus Toletanus*, qui præfuit *Concilio Toletano II.* in quadam epistola rem istam antehâc inauditam fuisse inculcat, & de hujusmodi præsumptoribus dicit, quòd *Chrisma non tam consecrare, quàm violare præsumunt*. Adde, esse sermonem de *chrismate* adhibito ab istis Presbyteris, non in Sacramento Confirmationis, sed in ceremoniali unctione Baptizatorum in vertice: quòd consecrabant Presbyteri Territorii Palentini in Hispania, etsi illegitimè. Dum autem Concilium infra subjicit: *Sine conscientia autem Episcopi nihil penitus Presbyteri agere præsumant* loquitur etiam de ordinariis muniis, in quibus Presbyteri olim dependebant à consensu Episcopi præsentis. Dum autem Pontifices aut Concilia dicuntur aliquid statuere seu ordinare circa ministrum consecrationis *chrismatis*, non censentur velle facere jus novum & Ecclesiasticum, sed contrâ novas fortè præsumptiones exortas vel ad eas præcavendas, stat illi: & declarare jus antiquum, immo divinum.

28.

Materia proxima Confirmationis est unctio cum chrismate

Dico IV. Materia proxima Confirmationis est unctio cum *chrismate* facta in modum crucis pollice dextro Episcopi in fronte confirmandi. Ita communiter Doctores. Et patet ex *Florentino supra*, Ritualibus

& praxi Ecclesiæ. Ex quibus clarè constat non posse fieri mutationem sine peccato gravi vel levi pro qualitate mutationis. Insuper satis constat unctioem, cum *chrismate* requiri de necessitate Sacramenti: unctio enim est applicatio ipsius *chrismatis* seu materię remotæ. Deinde super eam immediatè cadit forma, & per ipsam immediatè significatur effectus Sacramenti. Idem de signo crucis tenent communiter Doctores ob perpetuum & constantem usum universalis Ecclesiæ. Et colligunt ex forma consueta: *Signo te signo crucis*, quæ alioquin non verificaretur. Et quàmvis hæc verba non adhibeantur in forma Græcorum, in ea tamen ponitur vox *signaculum*; *signaculum* autem Christianorum est *Crux*.

Quàmvis autem ex usu signatio ista fiat pollice dextro, non videtur tamen ullo modo id requiri ad essentiam Sacramenti: immo Plures docent adhibitionem alterius digiti tantum esse veniale peccatum; tametsi Alii doceant esse mortale. Quale peccatum indubiè committitur, si confirmans utatur virgulâ vel alio instrumento: quandoquidem enim communiore Doctorem sententiâ id non sufficiat ad valorem, exponeretur Sacramentum periculo nullitatis: quàmvis reverà probabile sit, hoc modo collatum esse validum, eò quòd subsistat vera unctio, adedque forma satis verificari videatur. Nec invaliditas rectè arguitur ex hoc, quòd tunc non foret vera manus impositio, ut arguit *Dicastillo disp. un. de Sacram. Confir. dnb. 12. n. 151*. Nam hæc non requiritur intellecta in toto rigore physico; sed sufficit moralis, sive quæcumque, quæ sufficiat ad frontem inungendam; adedque etiam facta per instrumentum. Sicut indubiè sufficeret unctio facta pollice solo, etsi minister careret volâ manus, aut illam studiosè ante frontem confirmandi contraheret. Sanè injectio manus in clericum censetur, eaque sufficiens ad censuram incurrendam vi Canonis: *Si quis suadente 17. q. 4.* etsi fieret instrumentum. Propriè dicta verò manus impositio requirebatur quidem in facto Apostolorum; sed tunc solum, quando sine *chrismatione* effectum hujus Sacramenti consecrabant.

Denique inunctionem frontis pertinere ab substantiam Sacramenti tenent communiter Doctores: etsi *Victoria* existimaverit non esse de essentia, ut unctio fiat in fronte. Patres namque semper frontem inungendam esse dixerunt: immo subinde hoc Sacramentum frontis *chrismationem* appellat *Innocentius III c. Cum venisset 5. Per frontis, de Sacra. unctioe*. Idem habet usus perpetuus Ecclesiæ universalis. Ideoque Ecclesia Occidentalis etiam olim tam studiosè arcebat simplices sacerdotes à *chrismatione* frontis, concedens eis inungere verticem

vertigem, quod illa, sola essentialis foret ac sacramentalis. Rationem assignat Florentinum supra dicens: Ideo in fronte, ubi reverentia sedes est consuevanda inungitur, ne Christi nomen consistere erubescat, & praecipue crucem ejus. Et infra: propter quod signo crucis signatur.

Solent nihilominus Graeci alias praeter ea partes inungere, ut patet ex Concilio Constantinopolitano I. can. 7. alias 9. ibi: Signatos sive unctos primum sancto chrismate & frontem, & oculos, & nares, & os, & aures. Nonnulla Graecorum Euchologia addunt manus, nonnulla pedes, alia & manus, & pedes, aliqua etiam pectus. Quo circa unctiones partium, praeterquam frontis, censendae sunt ceremoniales, veluti subsequentes unctionem frontis, quae essentialis est & primo loco adhibetur. Unde etiam in nonnullis Euchologiis ad singula membra adhibendae praescribuntur diversae formae; non omnes equivalentes, & ad solius frontis inunctionem forma Sacramenti apud Graecos communis. Concilium autem Constantinopolitanum non facit mentionem nisi unius formae. Ex quo tamen non apparet fuisse repetitam ad inunctionem aliarum partium, sed potius semel & simul adhibitam. Quo casu admitti facilius forte, quam solide probari, posset cum Higuo d. 7. q. 1. in Comment. Scoti n. 15. (qui adhuc amplius intendit) unctiones ante finem formae adhibitas veluti a forma determinatas partialiter & secundario integre simul cum unctione frontis totalem unctionem; sicut ablutio partium minus principalium & de se forte insufficientium concurret cum ablutione partis principalis.

QUESTIO III.

Quenam sit Forma Confirmationis?

31. Dico: Forma conveniens ac necessaria Confirmationis est: Signa te signo crucis, & confirmo te chrismate salutis in nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti. Hanc assignat Concilium Florentinum in Decreto, & Ritualia Ecclesiae. Deinde per eam perfecte significatur hujus Sacramenti effectus, nempe robor spiritus, & character, qui velut signum militare imprimitur confirmato.

Valebit tamen forma, etsi quaedam verba mutantur in aequivalentia; ut si loco signo dicatur consignes; loco salutis, dicatur sanctificationis. Item si dicatur: Consignatur Petrus signo crucis, & confirmatur chrismate salutis in nomine Patris &c. Ut patet ex dictis disp. praec. de forma Baptismi apud Graecos usitata: sic enim exprimitur persona confirmanda, actus Confirmantis ut ab eo procedens, & reliqua necessaria.

32. An autem distincte debeat exprimi Trinitas & unitas Personarum, dubitatur. Et

quidem plerique Doctores affirmare videntur, conformiter ad ea quae diximus de forma Baptismi; cujus velut consummatio & perfectio secundum Patres & Pontifices est Sacramentum Confirmationis. Ita Suarez, Henriquez, Wiggers, Coninck, & innumeri alii. Qui passim etiam, docent expresse addendum ly signo crucis, & ly chrismate salutis.

Nihilominus non apparet, quomodo id consistat cum veritate formae Graecorum, qua illi nunc utuntur, & antiquitus usi sunt: estque talis: Signaculum domini Spiritus sancti, subintellige juxta proprietatem Graeci sermonis, praesertim in propositionibus practicis, verbum substantivum est, aut suppletur donatur tibi, quo actio ministri & suscipiens designatur. Quod etiam implicite satis fit per voces, signaculum, & domini. Unde sensus est: hoc signo donantur munera Spiritus sancti, immo & ipse Spiritus sanctus, ut ait Arcudius l. 2. de Concordia Eccles. Occid. & Orient. c. 6. Habeturque haec forma in omnibus Euchologiis seu Ritualibus Graecorum, tam impressis, quam manu scriptis. In eaque nihil immutandum, decidit nova Congregatio Cardinalium erecta ab Urbano VIII. ad examinandum Euchologium Graecorum: quod post examen praescriptum fuit recusum sub eodem Pontifice, retenta eadem Confirmationis forma. Eandem expresse tradit Cardinalis Bessarion Tract. de Eucharistia Sacram. qui & ipse Graecus in Concilio Florentino fuit summæ Auctoritatis. In quo etiam Concilio nulla Graecis quaestio fuit mota de forma Confirmationis: sed sub finem Concilii Pontifex Eugenius solum quaesivit rationem, cur apud eos Presbyteri hoc Sacramentum conferant. Immo haec ipsa forma exprimitur in Concilio II. generali seu Constantinopolitano I. can. 7. alias 9. ubi statuit Synodus Novatianos & quosdam alios Haereticos ad Ecclesiam recipiendos esse signatos sive unctos primum sancto Chrismate &c. & eos (inquit) signantes dicens: Signaculum domini Spiritus sancti. Insuper quotquot Graecorum sancti Patres de hoc Sacramento verba fecerunt, ad hanc verborum formam respexerunt & se regulerunt inquit Arcudius sup. c. 7. Et ob hoc in instructione Clementis VIII. qua inhibetur Presbyteris Graecorum morantibus in quibusdam partibus Italiae, ubi Episcopi Catholici Latini resident, ne amplius Sacramentum Confirmationis administrent, inhibetur quoque, ne baptizantes utantur quibusdam verbis, ubi habetur consignationis forma; illa scilicet quam praemissimus, Denique similis fere est forma, qua Sylvester legitur confirmasse Constantinum; ut refertur in Edicto Constantini (quod habetur To. 1. Concil.) estque talis: Signet te Deus sigillo fidei suae in nomine Patris & Filii & Spiritus sancti. In qua omittuntur particulae, signo crucis, & chrismate salutis. Quae etiam omittuntur in forma, prout habetur in an-

invocatio nem Trinitatis & quaedam alias particulas esse de necessitate Sacramenti Plurimi dixerunt Sed constat authentica & verus forma Graecorum: quae declaratur

Forma qua S. Sylvester confirmavit Constantinum.

Forma, quae est in an-